

د افغانستان اسلامي جمهوریت
د عدلیې وزارت

رسمی جریده

- د حقوقو د پرمختیا د بین المللی سازمان (IDLO) د تاسیس موافقه لیک
- د افغانستان د اسلامی جمهوریت او هند جمهوریت ترمنځ د استراتیژیکي همکاری موافقه لیک
- موافقتنامه تاسیس سازمان بین المللی انکشاف حقوق (IDLO)
- موافقتنامه همکاری استراتیژیک میان جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری هند

در این شماره :

۱- موافقتنامه تأسیس سازمان بین المللی انکشاف حقوق (I DLO) صفحه (۲۲-۱)

۲- موافقتنامه همکاری استراتیژیک میان جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری هند صفحه (۳۹-۲۲)

د امتیاز خاوند : د عدلی وزارت

مسؤل چلوونکی : قانونمل محمد رحیم : دقیق:

۰۷۰۰۵۸۷۴۵۷

د دفتر تېلفون : ۲۱۰۳۳۷۵

مرستیال : نور علم ۰۷۰۰۱۴۷۱۷۸

مهتمم: محمدجان ۰۷۰۰۳۹۵۲۹۲

ویب سایت : www.moj.gov.af

قیمت این شماره : ..... (۴۰) افغانی

تیراژ چاپ اول : ..... (۳۰۰۰) جلد

آدرس : وزارت عدلیه ، ریاست نشرات ، چهارراهی پشتونستان ، کابل

د حقوقو د پرمختيا د بين المللي

سازمان (IDLO)

د تاسيس د موافقه ليک

د توشیح په هکله،

د افغانستان د اسلامي جمهوريت د رئيس

فرمان

گڼه: (۷)

نېټه: ۱۳۹۱/۱/۱۲

لومړۍ ماده:

د افغانستان د اساسي قانون د (۶۴) مادې د

(۱۶) فقرې د حکم له مخې، د حقوقو د

پرمختيا د بين المللي سازمان (IDLO) د

تاسيس موافقه ليک چې د ملي شوري د ولسي

جرگې د ۱۳۹۰/۱۱/۲۴ نېټې (۲۵) گڼې او

د مشرانو جرگې د ۱۳۹۰/۱۲/۱۶ نېټې

(۲۷) گڼې مصوبو پر بنسټ، په يوه سريزه او

(۱۵) مادوکې تصديق شوی، توشیح کوم.

دوه يمه ماده:

دغه فرمان د توشیح له نېټې څخه نافذ او له

موافقه ليک او د ملي شوري له مصوبو سره يو

ځای دې، په رسمي جريده کې خپور شي.

حامد کززی

د افغانستان د اسلامي جمهوريت رئيس

فرمان

رئيس جمهوري اسلامي افغانستان

درمورد توشیح موافقتنامه

تاسيس سازمان بين المللي

انکشاف حقوق

(IDLO)

شماره: (۷)

تاریخ: ۱۳۹۱/۱/۱۲

ماده اول:

به تاسی از حکم فقره (۱۶) ماده (۶۴) قانون

اساسی افغانستان، موافقتنامه تاسيس سازمان بين

المللي انکشاف حقوق (IDLO) که بر اساس

مصوبات شماره (۲۵) مؤرخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۴

ولسی جرگه و شماره (۲۷) مؤرخ

۱۳۹۰/۱۲/۱۶ مشرانو جرگه شورای ملی به

داخل یک مقدمه و (۱۵) ماده تصديق گردیده،

توشیح می دارم.

ماده دوم:

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و

همراه با موافقتنامه و مصوبات شورای ملی در

جریده رسمی نشر گردد.

حامد کززی

رئيس جمهوري اسلامي افغانستان

د افغانستان اسلامي جمهوريت

ملي شوري

ولسي جرگه

د حقوقو د پرمختيا د نړيوال سازمان

د تاسيس د موافقه ليک (IDOL) له

توحيد شوې نسخې څخه

د ولسي جرگې تصديق

کڼه: (۲۵)

نېټه: ۱۳۹۰/۱۱/۲۴

د افغانستان د اساسي قانون د نوي يمې

مادې له حکم سره سم، د ولسي جرگې

د ۱۳۹۰ کال د سلواغې د مياشتې د ۲۴

نېټې په عمومي غونډه کې د حقوقو د

پرمختيا د نړيوال سازمان د تاسيس د

موافقه ليک (IDOL) توحيد شوې نسخه

په يوې سريزې او (۱۵) مادوکې تصديق

شوه.

الحاج عبدالرووف "ابراهيمی"

د ولسي جرگې رئيس

جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

ولسي جرگه

تصديق ولسي جرگه

از نسخه توحيد شده موافقتنامه

تاسيس سازمان بين المللي انكشاف

حقوق (IDOL)

شماره: (۲۵)

تاريخ: ۱۳۹۰/۱۱/۲۴

به تاسی از حکم ماده نودم قانون

اساسی افغانستان، نسخه توحيد

شده موافقتنامه تاسيس سازمان

بين المللي انكشاف حقوق (IDOL)

در جلسه عمومي مؤرخ ۲۴ ماه دلو سال

۱۳۹۰ ولسي جرگه به داخل

يك مقدمه و (۱۵) ماده تصديق

گردید.

الحاج عبدالرووف "ابراهيمی"

رئيس ولسي جرگه

د افغانستان اسلامي جمهوريت

ملي شوري

د مشرانو جرگه

د حقوقو د پرمختيا د نړيوال سازمان

د تاسيس د موافقه ليک (IDOL)

په هکله،

د مشرانو جرگې تصديق

ګڼه: (۲۷)

نېټه: ۱۳۹۰/۱۲/۱۶

د افغانستان د اساسي قانون د نوي يمې

مادې له حکم سره سم، مشرانو جرگې د

۱۳۹۰/۱۲/۱۶ نېټې په عمومي غونډه

کې د حقوقو د پرمختيا د نړيوال سازمان

د تاسيس موافقه ليک (IDOL) په (۱)

سريزه او پنځلسو مادو کې تصديق شو.

فضل هادي "مسلميار"

د مشرانو جرگې رئيس

جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

مشرانو جرگه

تصديق مشرانو جرگه

در مورد موافقتنامه تاسيس

سازمان بين المللی انکشاف

حقوق (IDOL)

شماره: (۲۷)

تاریخ: ۱۳۹۰/۱۲/۱۶

به تاسی از حکم ماده نودم قانون اساسی

افغانستان، در جلسه عمومی مؤرخ

۱۳۹۰/۱۲/۱۶ مشرانو جرگه موافقتنامه

تاسيس سازمان بين المللی انکشاف

حقوق (IDOL) به داخل (۱) مقدمه و

پانزده ماده تصديق گرديد.

فضل هادی "مسلميار"

رئيس مشرانو جرگه

د ۱۹۸۸ کال د فبروري د	نسخه توحيد شده موافقتنامه
مياشتې د ۵ نېټې مصوبه د	تأسيس سازمان بين المللي
۲۰۰۲، د ۲۰۰۲ د جون په	انكشاف حقوق
۳۰ او د نوامبر په ۳۰ او د	مصوبه ۵ فبروري ۱۹۸۸، تعديل
۲۰۰۸ د مارچ په ۲۸ نېټه تعديل	شده به تاريخ هاي
شوي د حقوقو د پرمختيا د	۳۰ جون ۲۰۰۲، ۳۰
نړيوال سازمان د تأسيس د موافقه	نوامبر ۲۰۰۲ و ۲۸ مارچ
ليک توحيد شوي نسخه	۲۰۰۸
<u>د سازمان تأسيس او وضعيت</u>	<u>تأسيس و وضعيت سازمان</u>
لومړۍ ماده:	ماده اول:

- ۱- د دې سند پر مټ د حقوقو د پرمختيا نړيوال سازمان تاسيسېږي چې لدې وروسته به ديو نړيوال سازمان په توگه د "سازمان" يا "آيدلو" په نوم يادېږي.
- ۲- نوموړی سازمان د بشر د حقوقي شخصيت لرونکی دی او له ټولو هغو لازم واکونو څخه برخمن دی کوم چې د نوموړي سازمان د موخو د تحقق په لاره کې اړين دي.
- ۱- سازمان بين المللي انكشاف حقوق كه منبهد به نام "سازمان" يا "آيدلو" مسمی می گردد به موجب این سند، منحیث یک سازمان بین المللی تأسيس می گردد.
- ۲- این سازمان دارای شخصیت حقوقی بوده و از تمام صلاحیت های لازم جهت اجرای فعالیت ها و تحقق اهداف آن برخوردار می باشد.

۳- دغه سازمان ددې موافقه ليک مطابق فعاليت کوي.

موخې او کرڼې

دوه يمه ماده:

۱- د سازمان موخې په لاندې ډول دي:
الف- دحقوقې سرچينو د ودې او پرمختيا هڅونه او اسانتياو، او له يادو شوو سرچينو څخه د پرمختيا په پروسه کې گټه اخيستل.

ب- په مخ پرودې او هغو هېوادونو کې چې اقتصاد يې د انتقال په حالت کې قرار لري، د سالمې حکومتدارۍ ايجادول او هغې ته په تدريجي ډول وده ورکول او له هغوی سره په دې اړه مرسته کول.

ج- له مخ پرودې او هغو هېوادونو سره چې اقتصاد يې د انتقال په حالت کې قرار لري د پرمختيا، بهرنۍ پانگه اچونې، نړيوال تجارت او نورو نړيوالو تجارتي معاملو په ډگر کې مرسته کول، او.

د- په مخ پرودې او هغو هېوادونو کې چې اقتصاد يې د انتقال په حالت کې قرار

۳- اين سازمان مطابق موافقتنامه هدا فعاليت می نمايد.

اهداف و فعاليت ها

ماده دوم:

۱- اهداف سازمان قرار آتی اند:

الف- تشويق و تسهيل رشد و انكشاف منابع حقوقی و استفاده از اين منابع در پروسه انكشاف.

ب- تعاون و همکاري در ايجاد، انكشاف تدريجي و تطبيق حکومت داری سالم و حاکميت قانون در کشورهای روبه انكشاف و هم چنين کشورهای دارای اقتصاد انتقالی.

ج- مساعدت با کشورهای روبه انكشاف و کشورهای دارای اقتصاد انتقالی جهت بهبود توانایی های آنها در عرصه همکاري های انكشافي، سرمايه گذاري خارجي، تجارت بين المللی و ساير معاملات تجارتي بين المللی، و.

د- رشد انكشاف مداوم کشورهای روبه انكشاف و کشورهای

دارای اقتصاد انتقالی از طریق تقویت و حمایت سیستم های عدلی و قضایی آنها.

۲- به منظور تطبیق اهداف فوق الذکر، سازمان متذکره راه اندازہ فعالیت های آتی را مدنظر می گیرد:

الف- برگزاری برنامه های آموزشی، تعلیماتی، مساعدت های تخنیکي، مشورتی، تحقیقاتی، نشراتی، جمع آوری و توزیع معلومات و اسناد مربوط.

ب- همکاری با سایر نهادها، سازمان ها و مراجع، به خصوص سازمان های مربوط به سیستم ملل متحد به منظور تحقق اهداف این سازمان.

ج- مساعدت در راستای خلق و رشد ظرفیت ها در کشورهای روبه انکشاف و کشورهای دارای اقتصاد انتقالی جهت انجام فعالیت هایی که منجر به تطبیق اهداف سازمان گردد.

د- سایر فعالیت هایی که سبب پیشرفت اهداف سازمان گردد.

لری عدلی او قضایی سیستم ته وده ورکول او له هغو څخه د ملاتړ په مټ دوامدار پرمخ تګ ته زمینه برابرول.

۲- د یادو شوو مؤخو د پلي کولو لپاره سازمان لاندې کړنې په نظر کې لري:

الف- روزنيز پروګرامونه، تخنیکي مرستې، مشورې، څېړنې، خپرونې، نشرات او د اړوندو معلوماتو، اسنادو راټولول او خپرول.

ب- د خپلو مؤخو د ترلاسه کولو په منظور، له نورو مؤسساتو، سازمانونو او مراجعو سره مرستې بالخصوص هغه سازمانونه چې د ملګرو ملتونو په سیستم کې داخل دي.

ج- له مخ پروډې او هغو هېوادونو سره چې اقتصاد یې د انتقال په حالت کې قرار لري د ظرفیتونو د جوړښت او پرمختیا په ډګر کې مرستې، ترڅو د دوی کړنې د سازمان د موخو په لاس ته راوړنو کې اغېزمنې ثابتې شي.

د- نور هغه کارونه چې د سازمان د موخو د پرمختګ لامل وګرځي.

۳- سازمان نامبرده در فعالیت ها، مدیریت و استخدام کارمندان خویش تحت نفوذ ملاحظات سیاسی قرار نمی گیرد.

صلاحیت های سازمان

ماده سوم:

برای تحقق اهداف و انجام فعالیت های سابق الذکر، سازمان بین المللی انکشاف حقوق دارای صلاحیت ها و اختیارات ذیل می باشد:

- ۱- خرید و فروش دارایی های غیر منقول و شخصی.
- ۲- عقد قرارداد و سایر انواع موافقتنامه ها.
- ۳- استخدام افراد.
- ۴- اقامه و دفع دعاوی حقوقی.
- ۵- سرمایه گذاری نمودن پول نقد و دارایی های سازمان.
- ۶- اتخاذ اقدامات ضروری مشروع دیگر جهت تطبیق اهداف سازمان.

۳- نوموری سازمان په خپلو کړنو، مدیریت او د کارکوونکو په ګمارلو کې د سیاسي ملاحظاتو تراغېز لاندې نه راځي.

د سازمان واکونه

درېمه ماده:

د تېرو یادو شوو مؤخو او کړنو د پلي کولو لپاره، د حقوقو د پرمختیا بین المللي سازمان لاندې واکونه او اختیارات لري:

- ۱- د غیر منقولو او شخصي مالونو پلورل او پېرودل.
- ۲- د تړونونو او موافقتنامو لاسلیکول.
- ۳- د افرادو ګمارل.
- ۴- د حقوقي د عاویو اقامه او دفع.
- ۵- د سازمان د نغدو پیسو او شتمنیو پانگونه.
- ۶- د سازمان د موخو د پلي کولو په ډګر کې د ضروري او مشروع کړنو ترسره کول.

د سازمان مقررڅلورمه ماده

۱- ترهغه وخته چې د غړو هېوادونو مجمع د سازمان د دفتر لپاره کوم بل ځای نه وي غوره کړی د نوموړي سازمان دفتر به د ایتالیا هېواد د روم په ښار کې وي.

۲- د ضرورت په وخت کې نوموړی سازمان کولای شي د خپلو پروگرامونو د حمایت په موخه خپل دفترونه په نورو ځایونو کې هم پرانيزي.

مالي چارېپنځمه ماده:

۱- نوموړی سازمان خپلې مالي سرچینې د کومکونو، داوطلبانه مرستو، روزنيزو سیمینارونو، روزنيزو ورکشاپونو، او د تخنیکي کومکونو د فیس له لارې او همداراز د نشراتو، د خیریه مؤسساتو له کومکونو، هدایاوو او بانکې حسابونو او نورو خدمتونو د عوایدو له لارې ترلاسه کوي.

۲- ددې موافقه لیک اړخونه په انفرادي

مقرر سازمانماده چهارم:

۱- مقرر يا دفتر مرکزی سازمان در شهر روم، ایتالیا موقعیت داشته و زمانی که مجمع تصمیم گیرد می تواند مقرر سازمان را در جای دیگر منتقل نماید.

۲- سازمان می تواند حسب ضرورت دفاتری را در موقعیت های دیگر جهت حمایت از پروگرام های خویش ایجاد نماید.

امور ماليماده پنجم:

۱- سازمان منابع مالی خویش را از طریق کمک ها و اعانات داوطلبانه، تدویر کورس ها و سیمینارهای آموزشی، ورکشاپ های آموزشی و فیس مساعدت های تخنیکي، نشرات و عواید مربوط به سایر خدمات، کمک های مؤسسات خیریه، هدایا و حسابات بانکي بدست می آورد.

۲- طرف های این موافقتنامه به جز از

يا گڏهه توڳه د نوموړي سازمان پورونه، دندې او مسئوليتونه په خپله غاړه نه اخلي همداراز له داوطلبانه کومکونو پرته د کوم مالي کومک د ورکړې مکلفيت هم نلري.

۳- ددې لپاره چې سازمان له خپلې توانمندي- څخه په دندو او مکلفيتونو کې ډاډ حاصل کړي کولی شي چې له هغو هېوادونو سره په کومک کې چې مرکزي دفتر موقعيت لري، موافقه لیکونه طرح او لاسليک کړي.

د سازمان تشکيلات

شپږمه ماده:

نوموړی سازمان، له يوې مجمع څخه چې د ياد شوي موافقه لیک له اړخونو څخه تشکيل شوې او (لدې وروسته به د "مجمع" په نوم يادېږي)، مشورتي بورډ، دايمي کميټې او يوه عمومي رئيس څخه تشکيل شوی دی.

۱- مجمع به په موافقه لیک کې له شاملو هېوادونو څخه استازيتوب کوي او د سازمان پالیسي به ټاکي او د عمومي رئيس

کمک های داوطلبانه ملزم به پرداخت کمک های مالی برای سازمان نمی باشند. و نیز به طور انفرادی یا مشترک مسئول هیچ نوع ديون، مسئولیت ها یا مکلفيت های سازمان نمی باشد.

۳- سازمان به منظور حصول اطمینان از توانایی های آن جهت انجام وجایب و مکلفيت های خویش موافقتنامه های قناعت بخشی را با کشورهای که دفاتر مرکزی این سازمان در آن کشورها قرار دارند طرح و امضاء می نماید.

تشکيلات سازمان

ماده ششم:

سازمان متشکل از مجمع کشورهای عضو این موافقتنامه (که منبهد به صفت "مجمع" یاد می گردد)، بورډ مشاورین، یک کمیته دايمي و هم چنین یک رئيس عمومي می باشد.

۱- مجمع از کشورهای عضو این موافقتنامه نمایندگی نموده، پالیسي های سازمان را تعيين و از کارهای رئيس

له کړنو څخه به څارنه کوي:

الف- د هر هېواد حکومت او يا بين-الحکومتي سازمان اجرائیوی څانگه چې ددې موافقه لیک غړي وي خپل استازی د مجمع د غړي په صفت توظیفوي.

ب- د مجمع جلسې (غونډې) د رئیس په امر دکال په وروستی ربعي کې دایرېږي. فوق العاده جلسې دمشورتې بورډ، د دایمي کمیټې يا دغړو هېوادونو او سازمانونو د نمایندگانو د ثلث په غوښتنه هم دایرېدی شي، د جلساتو اجندا د مجمع د رئیس لخوا د دایمي کمیټې په مشوره ترتیبېږي. د بورډ د مشاورینو، دایمي کمیټې يا د اړخونو د نمایندگانو په غوښتنه کېدای شي چې یوه يا څو مادې په اجندا کې اضافه کړای شي.

ج- د هېوادونو مجمع او غړي سازمانونه کولای شي:

- د راتلونکي کال بودجه او کاري پلان چې ورسره ضم دی تأیید کړي.

- د تېر شوي کال کاري راپور وگوري او د تیرې شوې دورې مالي حسابونه تأیید کړي.

عمومی نظارت می نمایند:

الف- حکومت هرکشور و یا بخش اجرائیوی هر سازمان بین الحکومتي عضو این موافقتنامه، یک نفر نماینده خویش را به صفت عضو مجمع تعیین می نمایند.

ب- جلسات مجمع به دستور رئیس آن، در ربع اخیر سال دایر می گردد. جلسات فوق العاده نظر به درخواست مورد مشاورین، کمیته دایمي یا ثلث نمایندگان کشورها سازمان های عضو دایر می گردند، رئیس مجمع اجندای جلسات مجمع را بعد از مشورت با کمیته دایمي تهیه می نماید. و در صورتی که مورد مشاورین کمیته دایمي یا نماینده کشور های سازمان های عضو تقاضا نمایند ماده یا موادی می تواند داخل اجندا گردد.

ج- مجمع کشورهای سازمان های عضو می تواند:

- بودجه سال آتی و پلان کاری ضمیمه آنرا تأیید نماید.

- گزارش فعالیت های سال گذشته را مورد ملاحظه قرار داده و حسابات مالی دوره گذشته را تأیید نماید.

- د سازمان د ادارې لپاره قواعد، داخلي مقررات او په کارکوونکو پورې اړوند پالیسي تصویب کړي.
- د سازمان د پالیسي په اړه وړاندیزونه او سپارښتنې ومني.
- پلټونکي او د مالي چارو کره کتونکي (ادپتران) توظیف کړي.
- د لزوم ديد په صورت کې يوه خپلواکه مؤسسه توظیف کړي ترڅو د سازمان کړنې وپلټي.
- د مجمع په کړنلارې پورې اړوند مقررات جوړ او تصویب کړي، او.
- د مجمع د نوو غړو عضویت تصویب کړي.
- د هغو شرایطو په پام کې نیولو سره کوم چې په داخلي مقرراتو کې ټاکل شوي، مجمع باید راتلونکي کارونه تر سره کړي:
- خپل رئیس او د هغه دوه مرستیالان انتخاب کړي.
- د نمایندگانو د رتبو په پام کې نیولو سره د هغه هېواد نمایندگان مستحق دي چې د دفتر مقر په هغه ځای کې موقعیت لري
- قواعد و مقررات داخلي برای اداره سازمان و پالیسي های مربوط به کارمندان آنرا تصویب نماید.
- پیشنهادات و سفارشات را در رابطه با پالیسي های سازمان بپذیرد.
- مفتشین (آدیت های) امور مالی را توظیف نماید.
- در صورت لزوم، یک نهاد مستقل را جهت بررسی فعالیت های سازمان توظیف نماید.
- مقررات مربوط به طرز العمل مجمع را اتخاذ و تصویب نماید، و.
- عضویت اعضای جدید مجمع را مورد تأیید قرار دهد.
- مجمع تحت شرایط تعیین شده در مقررات داخلی می تواند امور آتی را انجام دهد:
- رئیس خویش و دو معاون آن را انتخاب نماید.
- نمایندگان کشوری که مقر دفتر در آنجا موقعیت دارد، مستحق اند، با در نظر داشت رتب خویش یکی از کرسی

های ریاست را اشغال نمایند. دو عضو دیگر آن برای یک دوره سه ساله تصدی انتخاب گردند و در صورت لزوم این دوره می تواند بعد از سه سال تمدید گردد.

- اعضای بورد مشاورین را انتخاب نماید.

- بعد از مشورت با اعضای بورد مشاورین، رئیس عمومی سازمان را انتخاب کند، و.

- قبل از اینکه دوره تصدی رئیس عمومی سازمان به پایان رسد، بنا بر درخواست خود وی و یا پیشنهاد کمیته دایمی رئیس عمومی را از وظیفه عزل نماید.

۲- بورد مشاورین، از طریق تخصص و تجارب آن، در رابطه با تصمیم گیری های مجمع و تطبیق آنها توسط رئیس عمومی با سازمان همکاری می نماید:

- بورد مشاورین دارای (۱۰) عضو بوده و برای مدت چهار سال توسط مجمع انتخاب می گردند. نیم از اعضای آن باید در هر دو ساله تعویض گردند.

ترخو د ریاستونو یوه شوکی اشغال کړي. او دوه نور غړي یې د یوې درې کلنۍ دورې لپاره وگماري، د دریو کلونو په تېرېدو سره کولای شي چې نوموړې دوره د لزوم دید په صورت کې تمدید شي.

- د مشورتي بورد غړي وگماري.

- د مشورتي بورد د غړو په مشوره د سازمان عمومي رئیس انتخاب کړي، او.

- د سازمان د عمومي رئیس د واکمنۍ د دورې له ختمېدو څخه دمخه د نوموړي رئیس یا د دایمي کمیته په غوښتنې عمومي رئیس له دندې څخه عزل کړي.

۲- مشورتي بورد د خپل تخصص او تجربو له لارې باید د مجمع په پرېکړو او له عمومي رئیس سره د هغو په پلي کولو کې له سازمان سره مرسته وکړي:

- مشورتي بورد (۱۰) تنه غړي لري چې د مجمع لخوا د څلورو کلونو لپاره گمارل کېږي. نیمایي غړي یې د دوو کلونو په تېرېدو سره تعویض کېږي.

کاندیدها برای عضویت توسط یکی از کشورها سازمان های عضو این موافقتنامه یا بورد مشاورین معرفی می گردند. اعضای بورد مشاورین نظر به تخصص آنها در عرصه های انکشافی یا حقوق یا تجارب آنها در مدیریت سازمان ها انتخاب می گردند.

مجمع قابلیت نمایندگی بورد را مورد ملاحظه قرار می دهد و اعضای آن به اساس ظرفیت شخصی خویش کار می کنند نه منحیث نمایندگان دولت ها یا سازمان ها یکی از اعضای بورد مشاورین باید تبعه کشوری باشد که مقرر سازمان در آنجا موقعیت دارد.

- جلسات بورد مشاورین بنابه درخواست رئیس آن دایر می گردد، و این جلسات قبل از تدویر جلسه مجمع حداقل یکبار دایر می گردد. جلسه فوق العاده آن طبق پیشنهاد کمیته دایمی یا شش تن از اعضای بورد دایر می گردد.

رئیس عمومی سازمان در جلسات بورد مشاورین اشتراک می نماید.

د عضویت کاندیدان د غرو هېوادونو، سازمانونو یا مشورتی بورد لخوا معرفی کېږي. د بورد غړي د هر شخص د تخصص او تجاربو په پام کې نیولو سره د پرمختیا، حقوقو په ساحو کې د سازمانونو د ادارې لپاره گمارل کېږي.

مجمع د بورد د استازیتوب وړتیا څېړي او غړي یې د شخصي وړتیا په اساس کار کوي نه د کوم هېواد یا سازمان د استازیتوب په صفت، د مشورتی بورد یو غړی باید له هغه هېواد څخه وگمارل شي په کوم هېواد کې چې د سازمان مقرر موقعیت لري.

- د مشورتی بورد جلسې د رئیس په غوښتنه تدویرېږي، نوموړې جلسې د مجمع له غونډې څخه د مخه حداقل په کال کې یو وار دایرېږي، فوق العاده جلسې د دایمی کمیټې یا د مشورتی بورد د شپږو تنو غړو په غوښتنه تدویرېږي.

د سازمان عمومی رئیس د مشورتی بورد په جلسو کې برخه اخلي.

وی می تواند در این جلسات سخنرانی کند ولی رای داده نمی تواند.

از نمایندگان طرف های عضو دعوت به عمل می آید تا در جلسات مورد مشاورین به صفت ناظر اشتراک نمایند. آنها نه اظهار نظر می توانند و نه هم حق رای دارند.

در صورت تساوی آراء، رئیس مورد مشاورین دارای حق رای فوق العاده بوده و می تواند نتیجه رای گیری را تغییر دهد.

– مورد مشاورین امور آتی را انجام می دهند:

– برای مجمع پیرامون مسایل آتی مشوره می دهند:

۱- پلان کاری و بودجه برای سال آتی.

۲- گزارش فعالیت های سال گذشته و حسابات مالی دوره گذشته.

۳- مقررات مربوط به امور اداری سازمان، به خصوص مقررات مربوط به کارمندان.

– با استفاده از تخصص و نظریات

هغه کولای شي پدې جلسو کې وینا وکړي، خو رایه نه شي ورکولای.

موافقه لیک استازو ته به د ناظر په صفت په جلساتو کې د مشارکت بلنه ورکول کېږي، هغوی نه د خپلو خیالاتو اظهار کولی شي او نه ورته د رایې ورکولو حق حاصل دی.

د رایې گيري په صورت کې چې رایې مساوي شي، د مشورتي بورډ رئیس د فوق العاده رایې خاوند دی او کولی شي د رایې گيري پایلې بدلې کړي.

– د بورډ مشاورین به لاندې کارونه ترسره کوي:

– د مجمع لپاره به په راتلونکو مسایلو کې مشورې ورکوي:

۱- د راتلونکي کال د بودجې او کاري پلان په اړه.

۲- د تېر کال کاري راپور او د تېرې شوې دورې د مالي حسابونو په اړه.

۳- د سازمان د اداري چارو د اړوندو قواعدو په اړه بالخصوص د کارکوونکو د مقرراتو موضوع.

– د تخصص او خپلو مشورتي نظریاتو په

مشورتي خویش، در راستای تطبیق اهداف سازمان توسط رئیس عمومی مطابق تصامیم مجمع، کمک می کند.

– از تطبیق پلان کاری، پیگیری تطبیق بودجه و ارزیابی کیفیت فعالیت های سازمان، نظارت می نماید؛

– راجع به موضوعاتی که توسط رئیس عمومی سازمان یا کمیته دائمی به این مورد محول می گردند، و همچنین موضوعاتی که یک و یا چند عضو مورد تقاضای شامل ساختن آن را در اجندا نموده باشند، مشوره می دهد.

– مقررات داخلی مورد مشاورین را مورد تأیید قرار می دهد.

– مورد مشاورین می تواند امور ذیل را انجام دهد:

– رئیس و معاون مورد را پس از سپری شدن مدت معینه و یا در صورت بلا تصدی بودن موقف های مذکور، انتخاب کند.

– کاندیدهای مناسب را جهت اشغال کرسی های مورد به مجمع معرفی نماید.

مت له عمومی رئیس سره د سازمان د موخو د پلي کېدو په اړه د مجمع د تصامیمو مطابق، مرسته کوي.

– دکاري پلان له تطبیق، د بودجې د تطبیق تعقیبول او د سازمان دکړنو د څرنگوالي ارزونه او له هغو څخه څارنه کوي؛

– د هغو موضوعاتو په اړه کوم چې د سازمان عمومی رئیس یا دائمي کمیټې لخوا ورته محول کېږي، او هغو موضوع گانو په اړه چې د یوه غړي لخوا یې په اجندا کې د شاملېدو وړاندیز شوی وي، خپلې مشورې ورکوي.

– د مشورتي بورډ کورني مقررات تأییدوي.

– مشورتي بورډ کولای شي لاندې چارې ترسره کړي:

– په هغه صورت کې چې د رئیس یا معاون ټاکلې موده سرته ورسېږي یا نوموړی منصب خالي وي یاد شوي موقف ته رئیس یا معاون وگماري.

– د بورډ د هرې څوکۍ د اشغال لپاره مجمع ته کاندیدان معرفي کړي.

- درخواست های مربوط به تصدی
موقف رئیس عمومی سازمان را اخذ
نموده، بعد از مصاحبه با کاندید این
موقف، عریضه های مناسب را همراه با
نظریه خویش برای مجمع تسلیم می
نماید.

۳- کمیته دایمی نقش رابط میان
مجمع، بورد مشاورین و رئیس عمومی را
ایفا می نماید. و این کمیته متشکل از
رئیس مجمع به حیث رئیس کمیته، دو تن
معاون مجمع، یک نفر به نمایندگی از
کشورها، سازمان های عضو این
موافقتنامه که توسط مجمع برای مدت
یکسال انتخاب می گردد، و همچنین
رئیس و معاون بورد مشاورین می باشد.
جلسات آن بنابر تقاضای رئیس آن یا
اعضای کمیته دایمی یا رئیس عمومی
سازمان حداقل در هر دو ماه یکبار دایر
می گردد.

در این جلسات رئیس عمومی
در مورد کارکردها و مدیریت
خویش گزارش ارایه نموده و در
صورتی که از وی خواسته شود،

- د هغو درخواستیو تسلیمی کوم چې د
سازمان د عمومی ریاست مقام د ترلاسه
کولو په موخه وړاندې کېږي، د یاد شوي
موقف له کاندیدانو سره له ملاقاتو څخه
وروسته مناسبې درخواستی. د خپل نظر په
ملتیا مجمع ته وړاندې کوي.

۳- دایمی کمیته د مجمع، مشورتی
بورډ او عمومی رئیس ترمینځ د
رابطی رول لوبوي، یاده شوې کمیته د
مجمع د رئیس، د کمیته د رئیس په
صفت او دوه تنه معاونین، د غړو
هېوادونو، سازمانونو یو تن استازی چې د
مجمع لخوا د یوه کال لپاره ګمارل
کېږي، د مشورتی بورډ له رئیس او معاون
څخه، تشکیلېږي، جلسې به یې د سازمان
عمومي رئیس، د کمیته د رئیس یا
دایمی کمیته د غړو، په غوښتنه لږترلږه
په هرو دوو میاشتو کې یو وار
دایرېږي.

په دې جلسو کې عمومی رئیس د خپلو
کړنو او مدیریت په اړه راپور وړاندې
کوي او په هغه صورت کې چې له ده
څخه وغوښتل شي ټول ضروري اسناد او

اسناد و توضيحات لازم را نيز ارايه مي کند.

کميته دايمي مسئوليت نظارت و تطبيق درست بودجه را به عهده داشته و از تطبيق آن براي مجمع گزارش مي دهد. در صورتی که موقف رياست عمومي خالی باشد، اين کميته اقدامات مناسب مؤقت را روی دست می گیرد.

در صورت رای گیری و تساوی آرا، رئيس مجمع دارای حق رای فوق العاده بوده و می تواند نتیجه رای گیری را تغيير دهد.

کميته دايمي گزارش نتايج جلسات را به کشورها، سازمان های عضو اين موافقتنامه تقديم می کند.

۴- رئيس عمومي مسئوليت اداره سازمان را به عهده دارد:

الف- رئيس عمومي توسط مجمع بعد از مشورت بورد مشاورين به مدت چهار سال برای تصدی وظيفه انتخاب می گردد. اين مدت قابل تمدید نیز می باشد.

ب- رئيس عمومي أمور آتی را انجام می

لازم توضيحات به هم غونده والو ته وړاندې کوي.

دايمي کميته به د بوديجې د بڼه لگښت او له هغې څخه نظارت کوي او پدې اړه به مجمع ته خپل راپور وړاندې کوي په هغه صورت کې چې د رياست مقام څوکۍ خالي وي نوموړې کميته به په دې اړه مناسب مؤقت اقدامات کوي.

د رأیې گیری او د رایو د تساوی په صورت کې، د مجمع رئیس د فوق العاده رأیې خاوند دی کولی شي د رأیې گیری پایلې بدلې کړي.

دايمي کميته به د جلساتو نتيجې د موافقه ليک غړو هېوادونو، سازمانونو ته رسوي.

۴- عمومي رئيس د سازمان د اداره کولو مسئوليت په غاړه لري:

الف- عمومي رئيس به د مجمع لخوا د مشورتي بورد په مشوره د څلورو کلونو لپاره په دنده ګمارل کېږي. ياده شوې موده د تمدید وړ ده.

ب- عمومي رئيس به لاندې چارې ترسره

کوي:

- د راتلونکي کال بودجه او کاري پلان به ترتيبوي او د تېرې شوې دورې د کړنو، مالي حسابونو راپور به تهيه او د مشورتي بورډ مجمع ته وړاندې کوي.

- د مجمع د پرېکړو د پلي کولو تضمين به کوي.

- له مقرراتو سره سم به د سازمان کارکوونکي، مسئولين او د سکرترت کارکوونکي استخداموي، او.

- په قضايي اجراءاتو کې به د سازمان استازيتوب کوي.

- عمومي رئيس له ادارې او خپلو کړنو څخه مجمع او دايمي کميټې ته مسئول دی او ددې مادې د احکامو مطابق به له مشورتي بورډ سره مشوره کوي.

د نورو سازمانونو سره تعاوني

اړيکي

اوومه ماده

نوموړی سازمان کولای شي د متقابلو همکاريو په چوکاټ کې خپلې تعاوني

دهد:

- پلان کاري و بودجه سال آتی را تهيه می کند، گزارش فعالیت های سال گذشته و حسابات مالی دوره گذشته را تهيه نموده و این گزارش را به بورډ مشاورين و مجمع تقديم می کند.

- تضمين می نماید که تصاميم عملي می گردند.

- طبق مقررات کارمندان، مسئولين و کارمندان سکرترت را استخدام می نماید، و.

- در اجراءات قضايی از سازمان نمايندگی می کند.

- رئيس عمومي از اداره و کار کردهای خود برای مجمع و کمیته دايمي جوابگو بوده و طبق احکام این ماده با بورډ مشاورين مشورت می کند.

روابط مبتنی بر همکاری با ساير

سازمان ها

ماده هفتم:

این سازمان می تواند روابط مبتنی بر همکاری های متقابل را با ساير مؤسسات

اړيکې د مؤسساتو او پروگرامونو سره برقراره کړي، همداراز کولای شي له نورو مؤسساتو او ارګانونو څخه کارکوونکي په مؤقته، خدمتي توګه ومني .

حقوق، امتيازات او خونديتوبونه

اتمه ماده:

په هغه هېواد کې چې د نوموړي سازمان چې مقر (مركزي دفتر) موقعيت لري ياد شوی سازمان او کارکوونکي يې له هغو حقوقو، امتيازاتو او خونديتوبونو څخه برخمن دي چې د مركزي دفتر په موافقه ليک کې له هغو څخه يادونه شوې ده.

نور هغه هېوادونه چې ياد شوی سازمان پکې فعاليت کوي، کولای شي ياد شوي حقوقو، امتيازات او مشابه خونديتوبونه د هغوي د کړنو د حمايت په موخه، ورکړي.

بهرنی مالي پلټونکی (آديت)

نهمه ماده:

هر کال به د يوې نړيوالې محاسبوي مؤسسې لخوا چې بورډ يې ټاکي د نوموړي سازمان مالي چارې

و پروگرام ها برقرار نموده و همچنين کارمندانى را از مؤسسات و نهادهای ديگر به صفت کارمندان مؤقت، خدمتي بپذيرد.

حقوق، امتيازات و مصئونيت ها

ماده هشتم:

سازمان و همچنين کارمندان آن در كشورى كه مقر (دفتر مركزى) اين سازمان در آن موقعيت دارد، از حقوق، امتيازات و مصئونيت هاى كه در موافقتنامه دفتر مركزى آن تصريح گرديده اند، برخوردار مى باشند. كشورهاي ديگر مى توانند حقوق، امتيازات و مصئونيت هاى مشابه را در حمايت از فعاليت هاى سازمان در آن كشور ها براى اين سازمان، اعطا نمايند.

مفتش (آديت) مالی خارجی

ماده نهم:

سالانه يك تفتيش مكمل از فعاليت هاى مالی سازمان، توسط يك مؤسسه حسابداری بين المللی انتخاب شده توسط

تریشپرې پلتنې لاندې نیسي او پایلې به یې مشورتی بورډ او مجمع ته وړاندې کوي.

تعديلات

لسمه ماده:

د مجمع درې پرځلور برخه (۳/۴) اکثریت غړو د غوښتنې په اساس کولای شي چې په نوموړي موافقه لیک کې تعديل يا تعديلات راوړي، پدې شرط چې لېترلېره له ټاکل شوي وخت څخه اته هفتې د مخه د یادو شوو تعديلاتو اطلاعیه چې له بشپړ متن سره یو ځای وي د مجمع غړو ته واستول شي.

د سازمان انحلال

یوولسمه ماده:

۱- که د مجمع د غړو څلور پر پنځمه برخه (۴/۵) داسې تصمیم ونیسي چې د سازمان موجودیت له نن څخه وروسته ضروري ندی یا دا چې نوموړی سازمان لدې وروسته په اغېزمنه توګه فعالیت نشي ترسره کولای، ممکن نوموړی سازمان منحل شي.

بورډ، راه اندازی می گردد. نتایج این چنین کنترول و تفتیش برای بورډ و مجمع پیشکش می گردد.

تعديلات

ماده دهم:

رای اکثریت سه چهارم (۳/۴) اعضای مجمع، می تواند تعديل و يا تعديلاتی را در این موافقتنامه وارد نماید. مشروط بر اینکه اطلاعیه این تعديل و يا تعديلات ضم متن مکمل آن، حداقل هشت هفته قبل از وقت معین رای گیری پیرامون تعديلات مورد نظر، برای همه اعضای مجمع فرستاده شود.

انحلال سازمان

ماده یازدهم:

۱- اگر اکثریت چهار بر پنج (۴/۵) تمام اعضای مجمع تصمیم بران گیرند که موجودیت سازمان دیگر لازم نیست یا منبعل نمی تواند به طور مؤثر فعالیت نماید، این سازمان ممکن است منحل شود.

۲- د سازمان د منحلېدو په صورت کې، د نوموړي سازمان د پاتي شوي شتمني د قانوني ټکس او ماليې له ورکړې څخه وروسته د مجمع د پریکړې او د بورډ د مشورې مطابق پرهغو مؤسساتو باندې وېشل کېږي چې په دې لړکې مشابه مؤخې او کړنې لري.

د الحاق او عضویت فسخه کول

دوولسمه ماده:

دلیکلي اطلاعيې په وړاندې کولو سره ددې موافقه لیک غړي هېوادونه، سازمانونه کولای شي چې له دې موافقه لیک سره خپله ملتیا فسخه کړي او په دې سازمان کې خپل غړیتوب ته خاتمه ورکړي. په یاد شوي موافقه لیک کې د غړیتوب مسئله د تحریري اطلاعيې د تسلیمې له نېټې څخه درې میاشتې وروسته نافذېږي.

لاسلیک، تأیید، قبولي، تصویب او

الحاق

دیارلسمه ماده:

۱- هېوادونه او بین الحکومتي

۲- در صورت انحلال سازمان، دارایی های باقی مانده آن بعد از پرداخت مکلفیت ها و مالیات قانونی آن، طبق تصمیم مجمع و با مشورت بورډ، برای مؤسساتی دارای اهداف و فعالیت های مشابه تقسیم می گردد.

فسخ الحاق و عضویت

ماده دوازدهم:

هر یک از کشورها، سازمان های عضو این موافقتنامه می تواند از طریق اطلاع تحریری، الحاق خویش به این موافقتنامه را فسخ نموده و به عضویت خویش در مجمع خاتمه بخشد. فسخ عضویت پس از سه ماه از تاریخ دریافت اطلاعيه فسخ، نافذ می باشد.

امضاء، تأیید، پذیرش، تصویب و

الحاق

ماده سیزدهم:

۱- این موافقتنامه جهت امضاء برای

کشورها و سازمان های بین الحکومتی باز می باشد.

و همچنین یک سازمان دولتی انکشافی ملی، در صورتی که برای آن صلاحیت داده شده باشد تا به نمایندگی از کشور مطبوع آن عمل کند، می تواند این موافقتنامه را به نمایندگی از کشور خویش امضاء نماید.

این موافقتنامه جهت امضاء برای مدت دو سال از تاریخ ۱ جون ۱۹۸۷ قابل دسترس می باشد.

مگر اینکه مدت متذکره قبل از ختم میعاد آن، توسط کشور میزبان تمدید گردد. امضای این موافقتنامه توسط کشورها و سازمان های واجد شرایط به موجب این ماده، ضرورت به تصویب عضویت آن توسط مجمع با اکثریت آرای می باشد.

۲- دولت ایتالیا میزبان، مرجع امانتدار (depository) این موافقتنامه می باشد.

۳- تأیید، پذیرش یا تصویب این

سازمانونه کولای شي چې یاد شوی موافقه لیک لاسلیک کړي.

همداراز یو دولتي پرمختیایي سازمان په هغه صورت کې کولای شي چې نوموړی موافقه لیک د متبوع هېواد په استازیتوب لاسلیک کړي چې ددې صلاحیت ورته سپارل شوی وي.

نوموړي موافقه لیک ته د لاسلیک لپاره د ۱۹۸۷ کال دجون دمیاشتي له ۱ نېټې څخه تر دوو کلونو پورې لاسرسی ممکن ده بغیر له هغه حالتو چې نوموړې موده د کوربه هېواد لخوا د ټاکلي مودې له ختمېدو څخه د مخی تمدید شوې وي. دیاد شوي موافقه لیک لاسلیک د هر هغه هېواد، سازمان لخوا د شرطونو لرونکی دی چې ددې مادې په موجب دمجمع د اکثر و موافقو رایو په حاصلولو پورې تړلي دي.

۲- د ایتالیا هېواد د دې موافقه لیک کوربه، امانت داره مرجع (depository) ده.

۳- ددې موافقه لیک تأیید، قبولي یا

تصویب چي د لاسلیک کونکو لخوا صورت مومي د اړوندو قوانینو، مقرراتو او طرزالعملونو په بنیاد ترسره کېږي.

ددې موافقه لیک پلي کول

څوارلسمه ماده:

دا موافقه لیک فوراً په هغه وخت کې د پلي کېدو وړ دی چې کله کوربه هېواد د دې موافقه لیک له دريو غړو هېوادونو څخه داسې تأیید ترلاسه کړي چې د یادې شوې موافقه لیک په هکله د نوموړو هېوادونو د ملي قوانینو ضروري رسمي تشریفاتې پروسې بشپړې شوې دي.

د تحول مرحله

پنځلسمه ماده:

ددې موافقه لیک له پلي کېدو څخه وروسته دا سازمان باید ټول هغه ضروري اقدامات ترسره کړي کوم چې د پخواني غیر دولتي سازمان یعنی د حقوقو د پرمختیا نړیوال انستیتوت چې د هالنډ هېواد د روتردام په ښار کې جوړ شویو، د حقوقو، مکلفیتونو، ژمنو، امتیازاتو، مالونو او ګټو د ترلاسه کولو لپاره ضروري دي.

موافقتنامه توسط امضاء کنندگان آن، مطابق قوانین، مقررات و طرزالعمل های آنها صورت می گیرد.

تنفیذ این موافقتنامه

ماده چهاردهم:

این موافقتنامه پس از اینکه دولت میزبان تأییدیه های سه کشور عضو آن را مبنی بر اینکه رسمیات و تشریفات لازم به موجب قوانین داخلی این کشورها در رابطه با این موافقتنامه، تکمیل شده است، فوراً نافذ می گردد.

مرحله انتقال

ماده پانزدهم

بعد از انفاذ این موافقتنامه، سازمان تمام اقدامات لازم را جهت کسب حقوق، وجایب، امتیازات، اموال و منافع سازمان سلف آن یعنی انستیتوت بین المللی انکشاف حقوق را، که منحیث یک سازمان غیر دولتی به طور قانونی در شهر روتردام کشور هالنډ ایجاد گردیده بود، اتخاذ می نماید.

با تصدیق و تأیید مراتب فوق، امضاء کنندگان سند هذا، نسخه اصلی این موافقتنامه را که به زبان های انگلیسی و فرانسوی تهیه و ترتیب گردیده است و هر دو متن آن به صورت مساوی مؤثق و معتبر می باشد، امضاء می نمایند.

این موافقتنامه به تاریخ ۵ فبروری سال ۱۹۸۸ در شهر روم تهیه گردیده و در ۳۰ جون سال ۲۰۰۲، و ۳۰ نوامبر ۲۰۰۲، و ۲۸ مارچ ۲۰۰۸ تعدیل شده است.

وضعیت تصویب موافقتنامه ایجاد سازمان بین المللی انکشاف حقوق.

طوریکه به تاریخ های ۳۰ جون سال ۲۰۰۲، ۳۰ نوامبر ۲۰۰۲، و ۲۸ مارچ ۲۰۰۸ تعدیل شده است.

ددې سند لاسلیک کوونکي یاد شوي مراتب تأیید او تصدیق کوي او د نوموړي تړون اصلي متن کوم چې په انگلیسي او فرانسوي ژبو ترتیب شوی او دواړه متنه په مساوي توگه مؤثق او معتبر دي، لاسلیک کوي.

دا موافقه لیک د ۱۹۸۸ کال د فبروري دمیاشتي په ۵ نېټه د روم په ښار کې ترتیب شوی او د ۲۰۰۲ کال د جون او نوامبر د میاشتي په ۳۰ او د ۲۰۰۸ کال د مارچ د میاشتي په ۲۸ نېټه تعدیل شوی دی.

د حقوقو د پرمختیا د نړیوال سازمان د تأسیس د موافقه لیک، د تصویب څرنګوالي.

د ۲۰۰۲ د جون او نوامبر د میاشتي په ۳۰ او د ۲۰۰۸ کال د مارچ د میاشتي په ۲۸ نېټه تعدیل شوی.

هېواد	لاسلېک/الحاق	تصويب	کشور	امضاء/الحاق	تصويب
دمصر عربي جمهوريت	د ۱۹۸۹/۳/۲۰ کال	د ۱۹۹۰/۵/۲۱ کال	جمهوری عربي مصر	د ۱۹۸۹/۳/۲۰	د ۱۹۹۰/۵/۲۱
استراليا	د ۲۰۰۰/۶/۱۰ کال	د ۲۰۰۰/۶/۱۰ کال	استراليا	د ۲۰۰۰/۶/۱۰	د ۲۰۰۰/۶/۱۰
اتریش	د ۱۹۹۳/۱/۲۰ کال	د ۱۹۹۳/۳/۱۷ کال	اتریش	د ۱۹۹۳/۱/۲۰	د ۱۹۹۳/۳/۱۷
بلغاريا	د ۱۹۹۵/۱۱/۲۸ کال	د ۱۹۹۶/۶/۵ کال	بلغاريا	د ۱۹۹۵/۱۱/۲۸	د ۱۹۹۶/۶/۵
بورکينا فاسو	د ۲۰۰۱/۵/۲۸ کال	د ۲۰۰۳/۶/۲۳ کال	بورکينا فاسو	د ۲۰۰۱/۵/۲۸	د ۲۰۰۳/۶/۲۳
کولمبيا	د ۱۹۹۸/۶/۱۸ کال	د ۱۹۹۸/۶/۱۸ کال	کولمبيا	د ۱۹۹۸/۶/۱۸	د ۱۹۹۸/۶/۱۸
اکوادور	د ۱۹۹۸/۲/۵ کال	د ۱۹۹۸/۲/۵ کال	اکوادور	د ۱۹۹۸/۲/۵	د ۱۹۹۸/۲/۵
فرانسه	د ۱۹۸۸/۲/۵ کال	د ۱۹۸۹/۴/۱۲ کال	فرانسه	د ۱۹۸۸/۲/۵	د ۱۹۸۹/۴/۱۲
ایتاليا	د ۱۹۸۸/۲/۵ کال	د ۱۹۹۳/۵/۲۸ کال	ایتاليا	د ۱۹۸۸/۲/۵	د ۱۹۹۳/۵/۲۸
هالنډ	د ۱۹۸۸/۲/۵ کال	د ۱۹۹۰/۳/۵ کال	هالنډ	د ۱۹۸۸/۲/۵	د ۱۹۹۰/۳/۵
ناروي	د ۲۰۰۲/۳/۱۹ کال	د ۲۰۰۲/۳/۱۹ کال	ناروي	د ۲۰۰۲/۳/۱۹	د ۲۰۰۲/۳/۱۹
چين	د ۱۹۸۹/۵/۳۰ کال	د ۱۹۸۹/۵/۳۰ کال	چين	د ۱۹۸۹/۵/۳۰	د ۱۹۸۹/۵/۳۰
فلپين	د ۱۹۸۸/۲/۵ کال	د ۱۹۸۹/۴/۲۸ کال	فلپين	د ۱۹۸۸/۲/۵	د ۱۹۸۹/۴/۲۸
رومانيا	د ۲۰۰۵/۶/۱۴ کال	د ۲۰۰۵/۶/۱۴ کال	رومانيا	د ۲۰۰۵/۶/۱۴	د ۲۰۰۵/۶/۱۴
سنيگال	د ۱۹۸۸/۲/۵ کال	د ۱۹۹۰/۹/۲۴ کال	سنيگال	د ۱۹۸۸/۲/۵	د ۱۹۹۰/۹/۲۴
سودان	د ۱۹۸۸/۲/۵ کال	د ۱۹۸۹/۵/۱۳ کال	سودان	د ۱۹۸۸/۲/۵	د ۱۹۸۹/۵/۱۳
تونس	د ۱۹۸۸/۲/۵ کال	د ۱۹۹۱/۵/۱۵ کال	تونس	د ۱۹۸۸/۲/۵	د ۱۹۹۱/۵/۱۵
امريکا	د ۱۹۸۸/۲/۵ کال	د ۱۹۸۸/۷/۱۲ کال	امريکا	د ۱۹۸۸/۲/۵	د ۱۹۸۸/۷/۱۲

طوری که برای آیدلو توسط
کشور میزبان این موافقت نامه،
در ماه اپریل ۲۰۰۸ اطلاع داده شده
است.

هغسي چې نوموړی معلومات د آیدیلو
دفتر ته د موافقه لیک دکوربه هېواد لخوا
د ۲۰۰۸ کال د اپریل په میاشت کې
ورکړل شوي دي.

د افغانستان اسلامي جمهوريت
او هند جمهوريت ترمنځ د استراتيژيکي
همکاري- د موافقه ليک د توشېح په
هکله، د افغانستان د اسلامي جمهوريت د
رئيس فرمان

گڼه: (۱۹)

نېټه: ۱۳۹۱/۲/۳۰

لومړۍ- ماده:

د افغانستان د اساسي قانون د (۶۴) مادې د
(۱۶) فقرې د حکم له مخې، د افغانستان د
اسلامي جمهوريت او هند جمهوريت ترمنځ د
استراتيژيکي همکاري- موافقه ليک چې د ملي
شوري د ولسي جرگې د ۱۳۹۱/۱/۳۰ نېټې
(۳۲) گڼې او مشرانو جرگې د ۱۳۹۱/۲/۱۷
نېټې او (۲۹) گڼې مصوبو پر بنسټ، تصديق
شوی، توشېح کوم.

دوه يمه ماده:

دغه فرمان د توشېح له نېټې څخه نافذ او له
موافقه ليک او د ملي شوري له مصوبو سره
يوځای دې، په رسمي جريده کې خپور شي.

حامد کرزي

د افغانستان د اسلامي جمهوريت رئيس

فرمان

رئيس جمهوري اسلامي افغانستان
درمورد توشېح موافقتنامه
همکاري استراتيژيک ميان جمهوري
اسلامي افغانستان و جمهوري هند

شماره: (۱۹)

تاريخ: ۱۳۹۱/۲/۳۰

ماده اول:

به تاسی از حکم فقره (۱۶) ماده (۶۴)
قانون اساسی افغانستان، موافقتنامه همکاري
استراتيژيک ميان جمهوري اسلامي افغانستان و
جمهوري هند که بر اساس مصوبات شماره
(۳۲) مؤرخ ۱۳۹۱/۱/۳۰ ولسي جرگه و
شماره (۲۹) مؤرخ ۱۳۹۱/۲/۱۷
مشرانو جرگه شورای ملی تصديق گردیده است،
توشېح می دارم.

ماده دوم:

این فرمان از تاريخ توشېح نافذ و همراه با
موافقتنامه و مصوبات شورای ملی در جريده
رسمی نشر گردد .

حامد کرزي

رئيس جمهوري اسلامي افغانستان

د افغانستان اسلامي جمهوريت

ملي شوري

ولسي جرگه

د افغانستان اسلامي جمهوريت اود

هند جمهوريت ترمنځ د استراتيژيکي

همکاري- موافقه ليک په هکله،

د ولسي جرگي تصديق

گڼه: (۳۲)

نېټه: ۱۳۹۱ / ۱ / ۳۰

د افغانستان د اساسي قانون د نوي يمې

مادې له حکم سره سم، د ولسي جرگې

د ۱۳۹۱ کال د وري د مياشتې د ۳۰

نيټې په عمومي غونډه کې د افغانستان

اسلامي جمهوريت او هند جمهوريت

ترمنځ د استراتيژيکي همکاري- موافقه

ليک تصديق شو.

عبدالرووف "ابراهيمی"

د ولسي جرگې رئيس

جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

ولسي جرگه

تصديق ولسي جرگه

از موافقتنامه همکاري استراتيژيک

ميان جمهوری اسلامی افغانستان

و جمهوری هند

شماره: (۳۲)

تاريخ: ۱۳۹۱/۱/۳۰

به تاسی از حکم ماده نودم قانون

اساسی افغانستان، موافقتنامه

همکاري استراتيژيک ميان جمهوری

اسلامي افغانستان و جمهوری

هند در جلسه عمومی مؤرخ ۳۰ حمل

۱۳۹۱ ولسي جرگه تصديق

گردید.

عبدالرووف "ابراهيمی"

رئيس ولسي جرگه

د افغانستان اسلامي جمهوريت	جمهوری اسلامی افغانستان
ملي شوري	شورای ملی
مشرانو جرگه	مشرانو جرگه
د افغانستان اسلامي جمهوريت	تصديق مشرانو جرگه
او دهند جمهوريت ترمنځ د	درمورد موافقتنامه
استراتيژيکي همکارۍ د موافقه ليک	همکاری استراتيژیک
په هکله،	میان جمهوری اسلامی افغانستان و
د مشرانو جرگي تصديق	جمهوری هند
گڼه: (۲۹)	شماره: (۲۹)
نېټه: ۱۳۹۱/۲/۱۷	تاریخ: ۱۳۹۱/۲/۱۷
د اساسي قانون د نوي يمې مادې	به تاسی از حکم ماده نودم قانون اساسی
د حکم سره سم، مشرانو جرگې	جمهوری اسلامی افغانستان در جلسه
۱۳۹۱/۲/۱۷ نېټې په عمومي	عمومی مورخ ۱۳۹۱/۲/۱۷
غونډه کې د افغانستان اسلامي جمهوريت	مشرانو جرگه موافقتنامه همکارۍ
او د هند جمهوريت ترمنځ استراتيژيکي	استراتيژیک میان جمهوری اسلامی
همکارۍ موافقه ليک تصديق شو.	افغانستان و جمهوری هند تصديق گرديد.
محمد علم "ايزد يار"	محمد علم "ايزد يار"
د مشرانو جرگې لومړی نايب	نایب اول مشرانو جرگه

د افغانستان د اسلامي جمهوريت

او د هند جمهوريت ترمنځ د

استراتيژيکي

همکارۍ- موافقه ليک

د افغانستان اسلامي جمهوريت او د هند جمهوريت، چې له دې وروسته د "د دواړو خواوو" په نامه يادېږي.

- د دواړو هېوادونو، ترمنځ دوستانه اړيکو ته په پام سره چې تاريخي فرهنگي رېښې لري او د زماني له ازمايښت په برياليتوب راوتلې.

- د افغانستان د شاهي حکومت او د هند د هغه وخت د حکومت د ۱۳۲۸ لمريز کال د جدي د ۱۴ نېټې (چې د ۱۹۵۰ عيسوي د جنوري له ۴ سره برابر وه) د دوستۍ پر نه هېرېدونکي اهميت او تر هغه نه پر وروسته تړونونو او کړيو اعلاميو ټينگار.

- د يو بل کړيو څپو د خونديتوب لپاره دواړو هېوادونو ترمنځ د تاريخي او دوديزې اړيکې د ټينگښت.

- د دواړو خواوو ترمنځ،

موافقت نامه همکارۍ

استراتيژيکي

جمهوري اسلامي

افغانستان و جمهوري هند

جمهوري اسلامي افغانستان و جمهوري هند که بعد از اين "طرفين" ناميده مي شوند.

- با درک روابط دوستانه میان دو کشور که ریشه های تاریخی و فرهنگی داشته و از آزمون زمان موفق بدر آمده است.

- با تأکید بر اهمیت اساسی و ماندگار معاهده دوستی منعقد شده در تاریخ ۱۴ جدی سال ۱۳۲۸ شمسی (مطابق با ۴ جنوری ۱۹۵۰ میلادی) میان حکومت وقت هند و حکومت شاهي افغانستان و توافقات و اعلامیه های مشترک بعدی.

- با اعتنا به خواست مشترک جهت تحکیم روابط تاریخی و عنعنوی میان دو کشور به هدف حفظ منافع متقابل.

- با تکیه بر سابقه ارزشمند و پر بار

همکاری شان در عرصه های مختلف از بدو تأسیس روابط دیپلماتیک میان دو کشور.

- با اعتقاد به اینکه توسعه جامع روابط دو جانبه، پیشرفت و موافقتی هر دو کشور و منطقه را به صورت کامل ارتقاء خواهد بخشید.

- با درک توسعه ملموس روابط دو جانبه میان دو کشور و با ستایش از کمک های صادقانه و سخاوتمندانه بی که جمهوری هند در این زمینه در ده سال گذشته به جمهوری اسلامی افغانستان نموده است.

- برای نیل به تعهد دراز مدت در روابط دو جانبه و چند وجهی و همچنین برای انکشاف فعالانه در عرصه های سیاسی، انکشافی، اقتصادی، تجارتي، علمی، تکنالوژی، فرهنگی و سایر بخش ها در سال های پیش رو .

- با تأکید بر پیروی شان از آرمان های مشترک صلح، دموکراسی، حاکمیت قانون، عدم خشونت، رعایت حقوق بشر و آزادی های اساسی.

دیپلماتیکو اړیکو له پيله، خورا پانگمن دود دستور ته په پام سره هلې ځلې.

- په دې باور چې د دوه اړخيزو اړیکو هر اړخيزه وده به، د دواړه هېوادونو او سيمې د پرمختگ او موافقې بشپړلامل شي.

- د دواړو هېوادونو د اړیکو د پام وړ پراختيا ته په پام سره او د هند د جمهوريت له بې پايه او دزړه له کومې مرستو نه په مننې سره چې، په تېرو لسو کلونوکې يې له افغانستان سره کړي دي.

- د دوه اړخيزو او خو بېدي اړیکو اوږد مهاله تعهد د رسېدو او دغه راز په راتلونکي کلونوکې د بېلا بېلو لکه سياسي، پرمختيايي، اقتصادي، سوداگريزې، علمي، تکنالوژي، فرهنگي او نورو برخو د چټکې ودې په هيله.

- د گډو ارمانونو، سولې، ډيموکراسي، دقانون د واکمنۍ زور زياتي مخنيوی، د بشري حقوقو او بنسټيزو ازاد يو سره د ليوالتيا په تاييد .

- با تأكيد مجدد بر رعايت تعهدات دو کشور به موازين و قوانين بين المللی به شمول اهداف و اصول مندرج در منشور سازمان ملل متحد.

به موجب اين سند، تاسيس همکاري استراتيژيک را که جزئيات آن به قرار ذيل می باشد، اعلام می نمايند:

اصول عمومي

۱- اين موافقتنامه روابط چند وجهی میان دو کشور را بر مبنای تفاهم و اعتماد بلند مدت متقابل میان طرفين هم در حيطه دو جانبه و هم در عرصه بين المللی به سطوح عالتر ارتقا می دهد.

۲- همکاري استراتيژيک میان طرفين بر اساس اصول حاکميت، برابری، تماميت ارضی دول، عدم مداخله در امور داخلی يکديگر، احترام و منافع متقابل بنیان گذاشته شده است .

۳- همکاري استراتيژيک میان طرفين، عليه هيچ دولت ديگر و يا گروهی از

- نړيوالو موازينو، قوانينو او همدغه راز د ملگرو ملتونو په منشورکې د راغلو اهدافو او اصولو له مخې پر خپله تعهداتو بيا ټينگار.

ددغه سند له مخي د گډو ستراتيژيکو همکاريو مواد په لاندې ډول اعلانېږي:

عمومي اصول

۱- دا موافقه ليک د دواړو هېوادونو ترمنځ، څو بعديز اړيکي، د دواړو خواوو ترمنځ د متقابل تفاهم او د اوږد مهاله اعتماد پر بنسټ، هم په دوه اړخيزه حيطه او هم په نړيواله برخو کې لا لوړ و کچو ته وده ورکوي.

۲- د دواړو خوا تر منځ، د استراتيژيکو همکاريو، د حاکميت، برابري، د هېوادونو د خاورې بشپړتيا، خپلواکي، د يو بل په کورنيو چارو کې د نه لاس وهنې ديوبل دگټود متقابل در ناوی- د اصولو پر بنسټ ولاړ دی.

۳- ددواړو خواوو د استراتيژيکو همکاري، دېل هېڅ هېواد اود کومې بلې

ډلې هېوادونو پرضدنه دی .

سياسي او امنيتي همکاري

۱- دواړو خواوې، د سياسي همکاري د اړيکيو د دود له مخې، په دې برخه کې، د سياسي او بهرنيو مشور و لپاره، د يوه منظم، دوه اړخيزه سياسي ميکانيزم پر جوړولو موافقه کوي.

سياسي مشورې په هر کال کې يو وار د دواړو هېوادونو د بهرنيو چارو د وزيرانو لارښوونه کوي، او خبرې اتري به هم هر کال لږترلږه يو کال د هېوادونو مشرانو په کچه وي.

۲- دواړه خواوې موافقه کوي، چې په ملگرو ملتونو، په نورو کې دې، يو دبل سره نړيوالو سيمه ايزو او څو اړخيزو ټولنو کې، يو د بل سره مشوره او همکاري کوي.

دغه همکاري به په دغو ټولنو کې د غوره پرېکړو او د دواړو هېوادونو دکتو په پام کې وي.

په ملگرو ملتو او نورو څو اړخيزو ټولنو کې مرسته په دغو برخو کې وي:

دولتهانيست .

همکاري های سياسي و امنيتي

۱- طرفين در رابطه به تعامل در همکاري های نزديک سياسي و در اين ارتباط، به ايجاد ميکانيزم برای مشورت های منظم دو جانبه در عرصه های سياسي و روابط خارجي موافقت می نمايند.

مشورت های سياسي را وزارت های امور خارجه دو کشور رهبري کرده و حداقل سال يکبار شامل مذاکرات در سطح رهبري می گردد.

۲- طرفين موافقت می نمايند تا در سازمان ملل متحد و ساير مجامع بين المللی، منطقه ای و چند جانبه با يکديگر مشوره و همکاري کنند.

اين همکاري ها به هدف تأثيرگذاري بر اتخاذ تصاميم در اين مجامع در راستای منافع دو کشور خواهد بود.

همکاري در سازمان ملل متحد و مجامع چند جانبه موارد ذيل را شامل می گردد :

الف- ابتکارات مشترک در مورد مسایل کلیدی منطقه یی و بین المللی، و.

ب- حمایت از اصلاحات و گسترش شورای امنیت ملل متحد، به شمول کسب کرسی دایم برای هند در شورای امنیت.

۳- طرفین موافقت می نمایند تا گفتگوهای استراتژیک را به منظور ایجاد یک چارچوب برای همکاری در عرصه امنیت ملی به راه اندازند.

این گفتگوها توسط مشاوران امنیت ملی دو کشور رهبری می گردد و شامل مشورت های منظم و تشریک مساعی به هدف تقویت صلح و امنیت منطقوی می شود.

۴- همکاری های امنیتی بین طرفین به هدف تقویت تلاش های مشترک و جداگانه در مبارزه علیه تروریسم بین المللی، جرایم سازمان یافته، قاچاق مواد مخدر، تطهیر پول و دیگر جرایم صورت می گیرد.

الف- د نړیوالو او سیمه ایزو اساسي او بنسټیزو مسایلو د وړاندې کولو لپاره ګډ نوښتونه، او.

ب- دملګرو ملتونو په ټولنه کې له اصلاحاتو، د امنیت شوري د پراخېدو او په هغې شوري کې د هند د دایمي، څوکۍ له ترلاسه کولو نه ملاتړ.

۳- دواړو خواوې موافقه کوي، څو د ملي امنیت په اړه د همکارۍ لپاره د یو چوکاټ د رامنځته کېدو په منظور به استراتژیکي خبرې او اترې پیلوي.

د دغو خبرو مشري به د دواړو هیوادونو د ملي امنیت ادارې کوي. دغه خبرې به د سیمه ایز امنیت او سولې لپاره د منظمو مشورو او ګډو هلوځلو د اهدافو لپاره وي.

۴- امنیتی همکارۍ، د دواړو خواوو له خوا د نړیوالې ترهګرۍ پر وړاندې مبارزه، له وړاندې پلان شویو جرایمو، د غیرقانوني توکو د مخدره قاچاق، د تورو پیسو سپینول او داسې نورو جرایمو په برخه کې د متقابلو همکاریو له مخې کېږي.

۵- د هندلوری، د متقابل تفاهم له مخې ژمن دی چې دافغان امنیتي ځواکونودروزي اودهغو دظرفیت په لوړولو کې به له افغان لوري سره همکاري وکړي.

اقتصادي اوسوداگریزي همکاري

۱- دواړه خواوې، د سوداگریزو اقتصادي، علمي او تکنالوژي برخو دپیاوړتیا په برخه کې همکاريو ته هوډمن دي، دغه راز د سوداگریزو، اقتصادي اړیکو ودې ته په پام سره، د سوداگریزو او صنعتي چارو د نورو استازو د مرستې کولو هوډ لري.

۲- دواړه خواوې، افغانستان د بڼې او غوره ودې او د دواړو هېوادونو، یو بل ته د خپلمنځي پورتنیو اقتصادي اړتیاوو، له مخې ژمنه کوي، چې ددغه شان برخو کړنې، د کلیو پراختیا، د معدنونو د ایستلو، صنعت، انرژۍ، معلوماتي تکنالوژۍ-ارتباطاتو، د ترانسپورت، د ملکي هوایي چلند په ګډون، او نورو برخو په وده کې چې

۵- هند بر اساس تفاهم متقابل موافق به همکاري در زمینه های آموزشی، تجهیزى و برنامه های ارتقای ظرفیت نیروهای امنیت ملی افغانستان می باشد.

همکاري های اقتصادى و تجارتي

۱- طرفین به تقویت و توسعه همکاري در بخش های تجارتي، اقتصادى، علمى و تکنالوژيکى متعهد بوده و همچنین با نگاه به تجارت و اقتصاد در حال گسترش، به تقویت همکاري میان سایر ارگان های که از بخش های تجارتي و صنعتى نمایندگى می کنند، متعهد می باشند.

۲- طرفین به منظور انکشاف پایدار افغانستان و گسترش مناسبات متقابل اقتصادى میان دو کشور، تعهد می نمایند تا در تعمیق و تنوع بخشیدن به همکاري های خود در ساحاتى چون زراعت، انکشاف دهات، استخراج معادن، صنعت، انرژى، تکنالوژى معلوماتى، ارتباطات، ترانسپورت، به شمول هوا نوردى ملکى، و سایر عرصه هایى که

ممکن است طرفین روی آن توافق داشته باشند، اقدام نمایند.

۳- طرفین موافقت می نمایند تا گام های مؤثری را برای ایجاد فضای مساعد جهت ارتقای تجارت و سرمایه گذاری ایجاد نمایند. این گام ها می تواند شامل موارد ذیل باشند:

الف- افزایش حمایت از سرمایه گذاری.

ب- ساده سازی امور گمرکات و سایر طرزالعمل های مربوطه، افزایش تلاش در رفع موانع غیر تعرفه ای و کاهش تدریجی موانع تعرفه ای.

ج- همکاری در جهت ایجاد خدمات حمل و نقل هوایی به منظور ارتقای روابط تجاری.

د- همکاری در عرصه های بانکداری و مالی و بهبود تسهیلات بیمه و قروض، و.

ه- افزایش همکاری و هماهنگی در نهاد های بین المللی تجاری، اقتصادی و مالی.

دوارو خواوې پرې موافقه لري، اقدام وکړي .

۳- دواړه خواوې موافقه کوي، چې د سوداګرۍ پراختيا او پانګه اچونې په برخه کې د مناسبې فضا د رامنځ ته کېدو لپاره ګټور ګامونه پورته کوي، دا ګامونه کولای شي دغه ټکي ولري:

الف- له پانګې اچونې سره د ملاتړ زیاتوالی.

ب- په ګمرکي او هغې پورې نورو اړوندو برخو کې، داسانتیاو برابرول، د غیر خنډونو د منځه وړلو لپاره د هڅو زیاتول او د تعرفوي خنډونو کرار کرار کمول.

ج- د سوداګریزو اړیکو د لاسني هڅونې لپاره د هوایي وړلو راوړلو د رامنځ ته کولو په برخه کې همکاري.

د- په بانکداری او مالي برخو کې مرسته، او د بیمې او پورونو په اخیستو کې د اسانتیاوو برابرول، او.

ه- په نړیوال سوداګریز، اقتصادي او مالي سازمانونو کې د همکاري زیاتوالی.

۴- طرفين در يك چشم انداز بلند مدت ميکانيزم های مؤثری را برای دستیابی به توسعه پایدار تجارت و روابط اقتصادی دو جانبه ایجاد خواهند نمود تا تعامل میان نهادهای افغانی و هندی تأمین شود. اقدامات مشخص شامل موارد ذیل خواهند بود:

الف- تشویق تماس های منطقه‌ای، ولایتی در دو کشور به منظور گسترش تجارت، اقتصاد و همکاری های فرهنگی.

ب- تفویض صلاحیت به نهادهای ذیربط دو کشور به منظور تلاش مشترک برای یافتن امکانات جهت نظم دهی به تجارت منطقه‌ای در همکاری با دول ثالث.

ج- ارتقای بیشتر کیفیت امتعه و توان رقابت بین المللی کالا های دو کشور از طریق افزایش همکاری میان مؤسسات تضمین کیفیت و ستندرد سازی و استفاده از تکنالوژی های معاصر.

د- تشویق همکاری های وسیع تر میان اتاق های تجارت و صنایع دو کشور.

۴- دواړه خواوې، به د یو اوږد مهاله لرلید له مخې، د دوه اړخیزو پایدارو سوداگریز، اقتصادي اړیکو پراختیا او ودې ته در سېدو لپاره داسې اغېزمن او ګټور میکانیزمونه جوړوي چې د افغاني او هندي ټولنو ترمنځ اړیکي تأمین شي. ځانګړو کړوړو کې به دغه ټکي شامل وي:

الف- د دواړو هېوادونو د سوداګرۍ او اقتصاد د ودې او فرهنگي همکاريو لپاره، د سیمه یزو او ولایتي اړیکو هڅونه.

ب- دواړو هېوادونو سره د درېیم (ثالث) دولت په همکاري- د سیمه ایزې سوداګریزۍ- د ګډو امکاناتو د نظم بڼېلو د همکاري- د صلاحیت ورکول.

ج- د کیفیت د تضمین، دستندرد جوړولو او له معاصرو تکنالوژیو څخه د ګټې اخیستنې د همکاري- له لارې، په نړیوالو بازارونو کې رقابت ته موخه د دواړو هېوادونو د سوداګریزو کالیو د کیفیت لوړول.

د- د دواړو هېوادونو د سوداګریزو صنایعو د خونو ترمنځ لاتیڼګه همکاري.

۵- طرفين با درک اينکه امر حياتي در تأمين رفاه اقتصادي آينده هر ملت محسوب مي شود، موافقت مي نمايند تا هم به صورت دو جانبه و هم از طريق سازمان هاي منطقوي به منظور ارتقاي همکاري هاي اقتصادي منطقوي با يکديگر همياري نمايند. همکاري هاي اقتصادي منطقوي مي تواند:

الف- به ظهور افغانستان به مثابه محراق تجارت، ترانسپورت و انتقال انرژي که وصل کننده آسياي مرکزي و جنوبي است و روابط آزاد و نامحدود ترانسپورتي و ترانزيتي راميسر مي سازد، منتج شود.

ب- بر انکشاف پروژههاي زيربنايي منطقوي تمرکز نمايند.

ج- تأمين پيوند و ادغام اقتصاد افغانستان را با اقتصاد جنوب آسيا و اقتصاد جهاني از طريق گشايش بازارها براي امتعه توليدي افغانستان و هند، با توجه به منافع متقابل، تسهيل نمايد.

۵- دواړه خواوې، ددې خبرې په پام سره چې سيمه ايز اقتصادي د هر هېواد د آرامۍ او آبادۍ يو ژوند بڼونکي اصل دي، موافقه کوي چې هم په دوه اړخيز او هم د سيمه ايزو ټولنو له لارې، د سيمه ايزو اقتصادي همکاريو دودې، په چاروکې يوله بل سره مرستې وکړي. اقتصادي، سيمه ايزې همکاري- کېدای شي:

الف- افغانستان ته بايد، د سوداگري، ترانسپورت، د انرژۍ د لېږدولو د داسې يو را پيدا کېدونکي مرکزي او سهېلي آسيا سره نښلوي او دغه هېواد ته د يوه آزاد او هر اړخيز ترانسپورت او ترانزيتي کړيو د در لودلو لاره آواروي.

ب- پر سيمه ايزو پرمختيايي بنسټيزو پروژې بايد تمرکز وکړي .

ج- د سهېلي آسيا او نړيوال اقتصاد ته د افغانستان د اقتصاد ورگډول او خپل منځي متقابلو گټو ته په پام د آزادو بازارونو د پرانستلو له لارې، د افغانستان او هند توليدي کاليو ته آسانتياوې برابرې کړي .

د- سيمه ايزې همكاري د سارك سازمان په چوكاټ كې چې دواړه هېوادونه يې غړيتوب لري، پياوړي كړي.

روزنه او ظرفيت جوړونه

۱- د هند هېواد، د افغانستان د اوږد مهالې او پايدارې ودې د تامين، او د هند د اوسنيو پيرزوينو، ډكو مرستو له مخې ځان هوډمن گڼي چې د افغانستان د ودې او ظرفيت جوړونې لپاره خپلو مرستو ته دوام وركړي .

الف- دغه مرستې به له نورو برخو سربيره چې د افغانستان د لومړيتوبونو بنسكارندوي كوي، ډكړنې، كانونو او روغتيا په برخه كې متمرکزې وي ؛ او .

ب- د هند هېواد، دغه راز ځان د هغو پراختيايي كوچنيو پروژو، په وده كې هوډمن بولي چې په لرو پرتو او كليوالو سيمو كې پرتې دي .

۲- دواړه خواوو موافقه وكړه چې د خپلو حكومتونو ترمنځ خپل بنسټيزې اړيكي، د وزارتونو او نورو

د- همكاري هاي منطقوي را در چارچوب سازمان سارك كه هر دو کشور عضویت آن را دارند، تقویت بخشد.

آموزش و ظرفیت سازی

۱- کشور هند به منظور تأمین انکشاف دراز مدت و پایدار افغانستان و بر حسب کمک های سخاوتمندانه موجوده، خود را در متعهد می داند تا کمک های خود را در انکشاف و ظرفیت سازی در افغانستان ادامه دهد.

الف- این کمک ها علاوه بر سایر عرصه های مورد نظر و با انعکاس اولویت های افغانستان، در ساحات زراعتی، معادن و صحت متمرکز خواهد بود، و .

ب- کشور هند همچنین خود را در توسعه بیشتر پروژهای انکشافی کوچک در ساحات دور افتاده و ساحات روستایی متعهد می داند .

۲- طرفین موافقت می کنند تا روابط نهادین میان حکومت های شان را از طریق تشویق همکاری میان

ارگانونو د هڅونې له لارې پیل کړي.

دهند اړخ به، د خپل بنسټیز، اداري، سیاسي او اقتصادي سیستم تجربې، دیوې داسې مرجع په توګه چې افغانستان کولای شي هغه مطالعه او له هغو نه د خپلو اړتیاوو او واقعیتونو لپاره ګټه واخلي، دوی ته ورکړي.

۳- د هند اړخ به، د افغانستان لپاره د خپلو کليو تحصیلي بورسونو د تګلارې له مخې، چې په خورا بریالیتوب سره پر مخ تللې او په افغانستان کې د لوړو زده کړو د استراتیژۍ له مخې پراخ ملاتړ لري، په هند کې د ښوونې پراختیا او روزنې ته د ICCR او ITEC د بورسونو او د څوار څیزه تأمین شویو پروګرامونو له لارې دوام ورکړي :

الف- د افغانستان د اړتیاوو د پوره کولو لپاره، هندوستان د هغه هېواد په لوړو تحصیلي موسسو کې، د تحصیلي پروګرامونو د لا ودې او پراختیا لپاره، د طب، انجنیرۍ او ادارې په څانګو کې ممکنې لارې ولټوي، او .

وزارت ها و ارگان های طرفین ایجاد نمایند.

جانب هند تجارب سیستم های نهادی، اداری، سیاسی و اقتصادی خویش را به مثابه مرجع که افغانستان می تواند مطالعه کرده و از آن در روشنی نیازها و واقعتهای خویش بهره بگیرد، ارایه خواهد کرد.

۳- جانب هند در چارچوب برنامه بورسیه های سالانه برای افغانستان که خیلی موفقانه پیش رفته و بر مبنای استراتیژی وسیع حمایت از تحصیلات عالی در افغانستان استوار است، گسترش تعلیمات و فرصت های آموزشی در هند را از طریق بورس های ICCR و ITEC و برنامه های هزینه شده چند جانبه، تداوم خواهد بخشید:

الف- به منظور رفع نیازمندی های افغانستان، هندوستان راه های ممکن را جهت توسعه برنامه های تحصیلي در مؤسسات تحصیلات عالی آن کشور در بخش های طبابت، انجنیري و اداره، جستجو خواهد نمود، و .

ب - طرفين همچنان برنامه های مبادله سالانه محصلين در مكاتب و پوهنتون ها را تشويق و تسهيل خواهند نمود.

۴- هند در چارچوب حمايت از ظرفيت سازی در حكومت افغانستان، به فراهم سازی برنامه های آموزشی، تخنيکی و ساير حمايت های ظرفيت سازی در بخش های مختلف حكومت، به شمول قوای اجرائیه، قضائيه و مقننه ادامه خواهد داد.

۵- هند در پاسخ به نیاز افغانستان به تقويت حكومت و اداره در سطوح ملی وفراملی، تجارب خویش را در عرصه حكومتداری در سطح ملی، رويانتي، ولسوالی و ادارات محلی و همچنین كمك تخنيکی برای ایجاد سيستم دایمی و مسلکی خدمات ملكی كه با واقعیت های افغانستان مطابقت داشته باشد، ارایه می نماید.

ب - دواړه خواوې به، په ښوونځيو او په پوهنتونونو کې د محصيلينو د مبادلې پروگرام هڅوي او اسانوي.

۴- د هند هېواد به د افغانستان په حكومت کې د ظرفيت جوړونې د ملاتړ په لړ کې د ملاتړ لارې چارې لټوي او روزنيز تخنيکي تگلارې به برابرې، او د افغانستان د حكومت په بېلا بېلو برخو او له هغې ډلې نه به په اجرائيوې، قضايي او مقننې قواوو کې ظرفيت جوړونې ته دوام ورکړي.

۵- هند د افغانستان د اړتياوو د پوره کېدو لپاره، په ملي او بهرنۍ کچه، د حكومت او ادارې په برخه کې، خپلې تجربې د ملي، ولايتي، ولسواليو، محلي ادارو او دغه راز د ملكي خدمتونو، د دایمي او مسلکي سيستم د رامنځ ته کولو لپاره چې د افغانستان له شرايطو سره برابرې وي، وړاندې کوي.

ټولنيز، فرهنگي، مدني ټولني،

برخي او د خلکو اړيکي له

خلکو سره

۱- دواړو هېوادونو د خلکو ترمنځ د اوسنيو اړيکيو د لاپراختيا د هلو ځلو په دوام، دواړه خواوې په پام کې لري چې، د پارلمانونو، مطبوعاتو، بنځو، ځوانانو، ورزشي برخو، علمي، فرهنگي، پوهانو او د مذهبي مخورو ترمنځ اړيکي لاپسې پياوړې کړي.

۲- د افغانستان - هند د ټولني له لارې، هنرونو، ادبياتو، شعر او شاعرۍ او داسې نورو فرهنگي برخو ته په پام سره به ټولنيزو او فرهنگي اړيکيو د لاپراختيا لارې چارې ولټول شي او د يو بل له فرهنگي لاسته راوړنو او ميراثو سره به لاپيره پېژند کلو ي پيدا کړي .

۳- دواړه خواوې به د آزادواو خپلواکو مطبوعاتو په چوکاټ کې د دواړو هېوادونو د رسنيو ټولنيز ترمنځ د تبادلې زياتوالي هڅوي او پراختيا به ورکړي.

۴- دواړه خواوې به، د بنځو د

عرصه های اجتماعي،

فرهنگي، جامعه مدني و روابط

مردم با مردم

۱- به ادامه تلاش ها در راستای گسترش بیشتر روابط موجود میان مردمان دو کشور، طرفین در نظر دارند تا تعامل و تبادلۀ میان پارلمانها، رسانه ها، زنان، جوانان، ساحات ورزشی، علمی، فرهنگي شخصیت های فکری و دینی را بیشتر توسعه دهند.

۲- طرفین از طریق بنیاد هند- افغانستان با تمرکز بیشتر روی هنر، ادبیات، شعر و غیره، رشد روابط اجتماعی و فرهنگي، را جستجو نموده و شناسائی دستاوردها و میراث فرهنگي میان جانین را گسترش خواهند داد.

۳- طرفین تبادل بیشتر میان سازمان های رسانه ای را در چهار چوب فعالیت رسانه ای آزاد و مستقل، در کشورهای خویش تشویق و ارتقاء خواهند بخشید.

۴- طرفین برای اعتلای جایگاه زنان و حقوق و تعلیمات آنها، و همچنین برای بهبود و وضعیت اقشار فقیر و ضعیف در جوامع شان، فعالیت خواهند کرد.

۵- طرفین برای تشویق و گسترش تعامل رفت و آمد قانونی میان مردمان دو کشور، موافقت می نمایند تا قواعد و مقررات سفر برای اتباع دو کشور را آسان نمایند.

طرفین قصد دارند تا:

الف- مبادلات توریستی و همکاری میان سازمانهای توریستی در دو کشور را ارتقا دهند، و.

ب- موافقت نامه های خواهر خواندگی میان شهرها، ولایات، و ایالات دو کشور را تشویق نمایند.

۶- طرفین برای تسهیل قضایای حقوقی که اتباع یک کشور در کشور دیگر در آن درگیر می باشند، تلاش خواهند کرد تا به توافقاتی مبنی بر همکاری حقوقی متقابل در موضوعات مدنی و جزایی دست یابند.

۷- جهت رشد روابط میان جوامع مدنی

پرمختک او د هغو د دریخ، د هغو د تعلیم او حقوقو او دغه راز په خپلو ټولنو کې د خواری او کمزورو طبقو د ژوند د کچې د لوړولو په موخه کار وکړي.

۵- دواړه خواوې به، د دواړو هېوادونو د خلکو ترمنځ د قانوني تگ راتگ د لا هڅونې لپاره موافقه کوي چې د دواړو هېوادونو د اتباعو لپاره به د تگ راتگ قواعد او مقررات اسانوي، دواړه خواوې تکل لري چې:

الف- د سیلانیانو د تگ راتگ او د دواړو هېوادونو د سیلانیانو د ټولنو ترمنځ همکاريو ته وده ورکړي، او.

ب- د دواړو هېوادونو ښارونو، ولایتونو او ایالتونو ترمنځ به د ملگرتوب د موافقه لیکونو په لاسلیکولو هڅه وشي.

۶- دواړه خواوې به، هڅه وکړي، د هغو کسانو لپاره چې د یو بل په هېواد کې د حقوقي قضیو له ستونزو سره مخامخ شوي دي، د متقابلو حقوقي همکاریو د موافقو له مخې په مدني او جزایي موضوعاتو کې مرسته وکړي.

۷- د مدني ټولنو ترمنځ اړیکو ته وده

به ويژه فراهم آوری زمينه تبادلات فکری بين دو کشور، طرفین تأسيس " ميز مدور افغانستان - هند " را که مرکب از شخصیت های برجسته به نمایندگی از عرصه های مختلف باشند، در نظر دارند .

۸- طرفین موافقت می نمایند تا همکاری و مبادله در ساحات ورزش را ارتقاء دهند .

۹- طرفین موافقت می کنند تا از تجارب یکدیگر در خصوص ارزش ها و نهادهای دموکراسی، که در بر دارنده مشارکت، توزیع و تفویض قدرت، روابط میان مرکز و ولایات / ایالات، اصلاحات سیستم های انتخاباتی و غیره می باشد، بیاموزن و این تجارت را میان یکدیگر به اشتراک بگذارند .

۱۰- طرفین موافقت می نمایند تا روابط میان پارلمانی بین دو کشور را از طریق سازماندهی دیدارهای هیأت های پارلمانی و برقراری گروه های دوستی پارلمانی در کشور ایجاد نمایند.

ورکول، په ځانگړې توگه د پوهانو د نظرونو د تبادلې د زمينې د برابرولو لپاره دواړه خوا وې تکل لري چې د "افغانستان - هند گړدي ميز" چې په بېلابېلو برخو کې منل شوي استازي به پکې گډون ولري، جوړ کړي.

۸- دواړه خواوې موافقه کوي چې د ورزش په برخه کې به همکاري او تگ راتگ ته وده ورکړي .

۹- دواړه خواوې موافقه کوي چې د ارزښتونو او د دموکراسۍ د ټولنو په برخه کې د يو بل له تجربو نه چې د همکاري، د واک د وېش او تفويض، اود قدرت لېږدولو، د مرکز او ولاياتو/ ايالاتونو ترمنځ د اړيکو، اوټول ټاکنو د سيستمونو اصلاحات اونورو په کې وي، زده کړې وکړي. او دا تجربې يو له بل سره شريکې شي.

۱۰- دواړه خواوې موافقه کوي چې د دواړو هېوادونو د پارلمان ترمنځ د پارلماني هيئتونو د تگ راتگ له لارې رامنځته او په دواړو هېوادونو کې دې، د پارلماني ملگرتيا ډلې جوړې شي.

د موافقه لیک د سرته رسولو

خرانگوالی

۱- دغه استراتیژیکي همکاری، د همکاری-د یوې شوري په چوکاټ کې چې، مشري به ئې د دواړو هېوادونو د بهرنیو چارو وزیران کوي، تر سره کېږي. دغه شوري به په کال کې یو ځل غونډه کوي.

۲- دغه شوري د بېلابېلو، ګډو کاري ډلو لکه سیاسي او امنیتي مشورو، سوداګریز او اقتصادي همکاری، د ظرفیتونو د لوړتیا او تعلیم، ټولنیز، فرهنگي او د مدني ټولنو نه جوړوي چې له اړونده وزارتونو او اداراتو نه به په هغه کې لوړ پوړي چارواکي ګډون ولري.

۳- د شوري له رامنځته کېدو سره سم، د دواړه خواوو د خبرو اترو موجوده میکانیزمونه به هغې ته ورګډیږي.

پایله

د افغانستان اسلامي جمهوریت او د هند، د افغانستان د شاهي حکومت او د هند د

چگونگی اجرای

موافقت نامه

۱- این همکاری استراتیژیک در چار چوب یک شورای همکاری که توسط وزرای، خارجه دو کشور رهبری می شود، تطبیق و اجراء خواهند شد. این شورا سالانه تشکیل جلسه خواهد داد.

۲- این شورا مرکب از گروههای کاری مشترک جدا گانه در خصوص مشورت های سیاسی و امنیتي، همکاری های تجاری و اقتصادی، آموزش و ارتقای ظرفیت و مسایل اجتماعی، فرهنگی و جامعه مدنی است که شامل نمایندگی عالیرتبه مقامات وزارت های مربوط می شود.

۳- به محض ایجاد، میکانیزم های موجود گفتگو میان طرفین در شورای مذکور مدغم خواهند شد.

نتیجه

جمهوری اسلامی افغانستان و هند، با تأکید مجدد بر یکی از مواد اساسی و

ماندگار معاهده دوستی میان حکومت هند و حکومت شاهي وقت افغانستان مورخ ۱۴ جلدی ۱۳۲۸ (۴ جنوری سال ۱۹۵۰) که چنین مشعر است: " صلح و دوستی جاوید میان دو حکومت که برای حفظ بسط روابط قلبی موجود میان مردمان کشور شان خواهند کوشید، می بایست تحقق یابد " در راستای این مشارکت به پیش می روند.

این موافقت نامه به تاریخ ۱۲ ماه میزان سال ۱۳۹۰ (برابر با ۴ اکتوبر سال ۲۰۱۱) در چهار نسخه اصلی که هر یک به زبان های هندی، پشتو، دری و انگلیسی می باشد و از اعتبار یکسان برخوردار است در دهلی جدید به امضا رسید.

در صورت بروز اختلاف در تفسیر مواد این موافقتنامه به متن

هغه وخت د حکومت د ۱۳۲۸ لمريز کال د جدي د ۱۴ نېټې (چي د ۱۹۵۰ عيسوي د جنوري له ۴ سره برابر ده) د تړون پر يوه اساسي او تل پاتې ټکي چې وايي: "د دواړو حکومتونو ترمنځ تل پاتې سوله چې د دواړو هېوادونو د خلکو ترمنځ د زړه له کومې اړيکيو د ساتلو او ودې لپاره به هڅه او هاند وکړي، بايد تحقق پيدا کړي " د بيا ټينگار له لارې، په دې همکاري-کې پرمخ ځي.

دغه موافقه ليک، د ۱۳۹۰ لمریز کال، د تلې د مياشتې پر ۱۲ نېټه، چې ۲۰۱۱ عيسوي کال د اکتوبر له ۴ نېټې سره برابر ده، په نوي ډهلي کې په څلورو اصلي نقلونو کې (په هندي، پښتو، دري او انگليسي ژبو) چې يوشان اعتبار لري لاسليک شو.

د موافقه ليک ټکو د تفسیر په هکله، د اختلاف رامنځته کېدو په صورت د موافقه

۱۳۹۱/۵/۲

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۰۸۳)

ليک انگليسي ژبې متن ته ارجحيت ورکول کېږي .
انگليسي آن ارجحيت دده
می شود .

حامد کرزي

حامد کرزی

د افغانستان د اسلامي جمهوريت رئيس

رئيس جمهورى اسلامى افغانستان

من موهن سنگه

من موهن سنگه

د هند جمهوريت صدراعظم

صدر اعظم جمهورى هند

اشتراک سالانه :

در مرکز وولایات : (۹۰۰) افغانی

برای مامورین دولت : با (۲۵) فیصد تخفیف

برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق ، نصف قیمت

برای کتاب فروشی ها با ۱۰ فیصد تخفیف از قیمت روی

خارج از کشور : (۲۰۰) دالر امریکائی .

ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE
**OFFICIAL
GAZETTE**

- **Agreement on the Establishment of the International Development Law Organization**
- **Agreement on Strategic Cooperation Between Islamic Republic of Afghanistan and Republic of India**

Date: ۲۳rd JULY .۲۰۱۲

ISSUE NO :(   )